

CONSTANȚA

A APARE DUMINICA

Anul IV. No. 171

Constanța, Duminică 28 Iulie 1896

20 bani numărul

IAR ARMANELE

Ceca-ce am ășis răedul trecut privitor la Constanța ca stație balneară, s-ar putea ădice și pentru multe sate din județ. În fiecare an, pe vremea asta, trebuie să luptăm contra unei dispoziții administrative nenorocite, în ceea-ce privesc economia rurală.

Iată în ce consistă această dispoziție necunoscută în județul vecin.

In timpul pe când era prefect al județului nostru d. general Schelletti, prin anii 1889—1891, s'a facut, în scopul de a se evita pericolele de incendiu, un regulament de administrație a comunelor rurale, prin care se dispune că armanele să fie scosă afară din interiorul satelor, la margini, departe de 200 metri de ea din urmă locuință.

Acăstă dispoziție s'a luat în necunoștință de lucruri și imprejurări, și, ca totă dispozițiile ce nu respondă la o necesitate reclamată de interesele celor pentru cără ele să fiu, ea a produs rezultate rele, pe alocarea desaströse. Sate întregi erau impedecate la strângerea recoltei, până ce numerosele delegații de petiționari se intorceau, pe vremea tocului lucratului, de la București și Constanța cu autorizația de a pune în armean. Unele n'au primit acăstă autorizație de căt tardiv, cu totă că nu-i mai despartea de Sânta-Marie, când încep ploile, de căt căteva dile.

Ca dispoziția e nenorocita și luate în necunoștință de imprejurări, e faptul că ea e absolut neaplicabilă în satele după rîpa Dunării, în cele din paduri și în

cele mai multe situate în adâncaturile vailor numite Carămânci, ce străbat în lat tota partea meridională a Dobrogei; pentru că nu e, pe alocarea, nici o palma loc disponibil și accesibil pentru armane, iar acolo unde este, e supus inundației. Ca să nu se ădice că vorbim în necunoștință de ciuse, numim 3 sate din acele 3 regiuni: Seimeni, Azărăciu și Carabaca, căci ar fi prea lung a le numi pe toate căte sănătate situate în condiții imposibile de satisfăcut regulamentul.

Unele sate n'au o palmă de pămînt în vatra satelor, cum e Căinara și Osmancea; atele n'au de căt prea puțin teren disponibil, tota vatra satului fiind deja ocupată, sau limitată de două și trei parți cu proprietăți particulare ce trec imediat la marginea ultimelor case, cum sunt Osmancea, Mursatlar, Chiostel, Docuzolu, Cara-murat, Chioreșmea, Cogelia și forte multe altele; astfel că chiar de ar începea toți locuitorii la o arie comună, este un mare pericol că tot nutrețul din sat să fie îngoramadit la un singur loc.

În alte sate, turcescă mat cu seamă, gospodăriile rurale sunt aşa de răspândite și cladirile atât de distanță, întocmai că nisice ferme, că ar fi nepricepere, ruina și tortura a constrângere pe asemenea gospodări sa-să mute sămașnicurile, grajdurile și armanele sistematice, inchise, la o alta margine de sat. Vađă-se pretutindenea satele și mahalalele turcescă, începând cu Anadolchioi de lângă Constanța.

Sunt iar satele nemăsesc și mare parte din cele noi românescă, care au inchisă imprejurul caselor con-

struite 1—2 pogone loc, cu străde largi de 20—24 metri, unde instalațiile sunt dispuse tocmai în vedere pericolelor de foc.

A pretinde acestor băment să strice acum totul în folosul ariei comune, este a ne declara mai târziu în alcătuirea tehnică a comunei de căt autorităților din Statul Würtemberg și din frumosete posibilă ale satelor sasesci din Ardeal.

Executarea regulamentului e impossibila pe unele locuri, dovedă suspendarea lui în multe sate. Dacă este că, întrebăm, pentru ce trapadaturile încep la începutul fiecarei campanii de trier?

Puteam acăstă întrebare actualul prefect, d. T. Quintescu, singur proprietar rural și cultivator, rugându-l să stabilisească ceva definitiv și durabil: unde se pot și unde nu se pot, și nu e trebuință, a se scoate armanele din sate, spre a scuti pe viitor pe locuitori de causele ce i-au facut până acum să trimite atâtea delegații la București și să se prezinte d-sale obști întregi, cum de ună-di său presentat locuitorii din Docuzolu, plasa Medgidie.

Idealul nostru ar fi comuna germană, ca asigurările mutuale contra incendiului, după cum diceam și acomi trezant; dar fiindcă acest ideal e prea departat, cerem cel puțin să nu se creată că ceea-ce a făcut, din cabinet, fostul prefect e ultima expresie a binelui ce se poate face sătenilor, când dovedit e contrarul; — cerem modificarea acestui articol în sensul că dificultățile să numai potă reîncepe apul viitor silo-cuitorii să potă începe la timp strângerea recoltei amenințată pe câmp.

Numerose petiții au fost prezentate d-lui Ministrului de Interne în cestiunea armenelor de diferite de egații trimise.

Iată una din petiții a falomigenilor și Brăilenilor așezăți în cătunele Docuzolu și Chiostel, peste 300 familii:

Domnule Ministru,

Sub semnatul delegații ai obștiei locuitorilor din cătunele Kostel și Docuzolu, pendinte de comună Alacapă, plasa Medgidia, județul Constanța, venim cu cel mai profund respect, a vă arăta starea precarie în care ne găsim, în urma unui ordin ce s'a dat de la statul guvern, către autoritățile administrative din județul nostru, pentru a ne depărta cu ariile din sat și a ne duce la distanțe de 200 metri de la ultima locuință.

Domnule Ministru, de la venirea noastră în Dobrogea, ni s'a dat pe lângă pământul de cultură vândut de Stat și căte 2000 m. p. pentru vatra satului, asemenea și căte 1 hecțar de islaz, care s'a parcelat atât hectarele cât și vatra satului în indivizionne.

În urma acestei parcelări, noi indemnății de administrație, am sacrificat miclele noastre economii și am îngrădit locurile ce ni s'a desemnat, facând case, magaziști pentru stringerea recoltei și aria, care nu poate fi despărțită de gospodăria rurală.

Așa am primit pământurile și aşa am continuat munca, până în prezent, fără să fim superați de nimic. Acum însă vedem cu durere că suntem forțați de administrație, pentru a ne muta aria în alte locuri, afară din pământurile noastre și chiar afară din vatra satului.

Domnule Ministru, este bine cunoscut, că în casul când vom fi nevoiți a muta ariile vom fi loviți în chiar existența noastră, căci aria este strâns legată de gospodăria familiară, de ore ce la noi bărbații se duc la câmp pentru adusul recoltelor, iar copiii și femeile noastre, care îngrijesc de casă și de mâncare, fac treieratul și vînturatul productelor, băgând la magazin singurul nostru avut.

Domnule Ministru, dacă dispozițiile ordinului de mai sus vor fi executate, atunci după cum am avut onore a vă supune la cunoștință vom fi nevoiți a părăsi comunele noastre și a ne duce unde nici noi nu scim, căci a muta aria din hectarul cel avem pe lângă curțile noastre, însemneză a ne muta casa și întregă noastră gospodărie, — și atunci păcat de munca noastră, că am format sate populând Dobrogea, care dacă nu va fi dotată cu legi speciale pentru încurajarea muncel, ar deveni iarăși o pustie ca mal naivă.

Domnule Ministru, plângându-ne Domnului Vostre, nu venim a cere nici vă fel de acutire, de ore ce noi plătim banușul totă darile către Stat, fără nici o împotrivire, dar suntem încrățitori în spiritul Domnului Vostre de bun Administrator și luminat Consilier al Tronului, — și vă rugăm să bine-voiți să studiați plângerea noastră și găsiți o fundată, să bine-voiți să da ordin Administrației locale, spre a ne lăsa în ariile noastre ca și până acum, căci la distanțele prevăzute în ordinul ce se invocă nu se găsește apă, singurul element care ar putea hrăni copiii, vitele de mușe și soiile noastre ar peri de sete.

Suntem cu cel mai profund respect al Excelenței Vostre prea plecați și omili servitori.

Serbări la Constanța

În zilele de 12, 13 și 14 August se va da la Constanța o serie de serbări al căror program, în trăsuri generale, este următorul:

Duminică, 12 August

Serbare nautică

Regate-curse de bărci de răsuță, de comerei, din port, cu pânze și cu vâsle, curse înnot pentru bărbați, copii, curse cu obstacole, curse umoristice, etc., jocuri nautice.

Luni, 13 August

Curse h pice. Curse de cal ofițeri-soldațesci și particulari, cu obstacole, curse de tătară, etc. Seara bal la basin.

Marti, 14 August

Curse pe jos de bărbați și copii, cu obstacole, sărituri în înălțime și în lungime, curse jumeaux, jock-y, curse în saci, curse de biciclete, etc.

Seara mare bal pe vaporul „Cobra”. Serbare venețiană, focuri de artificii.

Cu ocazia acestor serbări se vor aranja trenuri de plăcere și reduceri de 50 la sută pentru o călătorie la Constantinopol, care se va face după terminarea serbărilor, și anume:

Plecarea la Constantinopol: Miercuri seara, 15 August.

Visitarea orașului Joi și Vineri.

Întoarcerea la Constanța Vineri seara și sosirea Sâmbătă dimineață.

Programa detaliată se va publica peste câteva zile.

V. Națională

INFORMAȚII

Consiliul comunec Constanța la ședința de la 23 curent a hotărât încheierea contractului cu Croizat cu majoritatea de 5 contra două voturi ale domnilor consilieri Șerbanescu și Grigorescu. În data ce se va aproba procesul-verbal al desbaterilor ce au avut loc cu aceasta ocazie, îl vom reproduce ședință fiind foarte importantă.

Afacerile diplomatice între România și Grecia a fost reluate. România e reprezentată în Grecia prin domnul Colonel Bengeșcu, iar Grecia în București prin domnul Cleone Rangabe, ministru plenipotențiar al Greciei la Berlin.

E vorba de intrarea Greciei în Tripla Alianță, prin încheierea unui tratat cu România, în scop de apărare contra Bulgariei, Serbiei și Muntenegrului aliata.

Mai multe zile din București au respins faima că în Constanța ar fi o scumpă nesuportabilă. Ne facem o datorie a repetă că prețurile la cele 18 hoteluri sunt adesea de astă iarnă, precum și articolele de subsistință, ca pâine, carne, fructe etc. Singurul inconvenient sunt casele de locuință particulare în quartierele de jos unde nu sunt destale clădiri de ajungere la toate cererile. Dar acest inconvenient e cu prisos remediul în quartierele din centrul și de sus, unde se pot găsi locuințe de la 100 până la 60 și 30 lei pe lună.

Peste tot concurența e mai mare în Constanța de căt în oricare stație balneară a țării, și e natural ca să fie așa, orașul fiind destul de mare.

Aflam cu placere că tinerul N. Drogăian fiul satenului Stoica Drogăian din Carol I plasa Constanța a terminat cu succes deplin anul al IV al școala de mine și electricitate din Liège în Belgia.

Urările noastre și pentru ultimul al V-lea an.

Pământul de Santorino ce se intrebunează pentru fabricarea blocurilor de pus în mare a fost supus acuzației, de la care comună va incasa în timpul construirii portului aproape de 8000 lei pe an.

CONSTANȚA

Pictura primăriei, a camereilor mai ales, nu corespunde de loc prețului de 100 lei, cu care ele său dat domnului Perier. N-ar strica o expertisa de oameni competenți până ce nu se ispravește lucrarea.

Conferințele învățătorilor vor avea loc anul acesta între 13 și 23 August la reședințele de județe sub președinția revisorilor școlari.

Confratele local încheie primul articol intitulat „Epoca slavismului” astfel: „Noi suntem Români, și nu vom îneca niciodată de a fi români, fiind chiar sub influența literaturii predominante a oricărui limbă cultă”.

„Epoca slavismului în România a durat până la 1828, și cu toate acestea nimic n'a putut nimici din focul sacru al naționalității”.

„În Basarabia veche care se află sub absolutism, unde omul nu cîstește o gazetă în limba română, unde nu are școală în limba sa națională, unde contactul nu l are decât cu puterea predominantă; cu toate acestea limba și tradițiile sunt nealiterate în baza lor”.

„Cele ce se spune că se petrec la vecinii noștri că se petrec cu introducerea limbii ruse în școli, ne dă măsura a crede, că pe acolo reliază epoca slavismului. Noi dorim ca vecina noastră Bulgaria: — să rămână, o bună Bulgaria!”

După aceia pe coloana I^a pagina a II^a serie cu litere grase următoarea „Instituțare”:

„Se aduce la cunoștință că „Colonna Ovidiu” (recte: *Aezucof. N. R. C.*) se trimite fără plată tuturor școalelor rurale și primăriilor din județ.” În schimbul publicațiilor cu prețuri avantajoase autorităților.

Cu alte cuvinte, nu vă temeți Românilor și Bulgarilor: nu e dracul să de negru cum îl zagrăvesc oamenii. Cum miroasă a iuft!!

La Techirghiol sunt actualmente 250 persoane care fac bai, trăind cum pot în acest sat tătăresc, deosebit de persoanele ce merg din Constanța. Se povestesc minuni de bine-facere ale nomologilor Techirghioli.

Ce pacat că Eforia și Ministerul de resurse nu se grăbesc cu facerea sanatoriilor proiectate.

Jurnalul francez „Indemnitate Română” ne asigură că se va face gimnaziu în Constanța, în locul școalăi normale, începându-se en clasa I.

Ne mulțumim și en atât.

Comisia de recensământul cai-

lor din Medgidia a dispus ca locuitorii din Carabaca, și probabil alte sate învecinate, să se duca cu vitele la Chioseler, 10 kilometri departe, dând în judecata pe cei neascultatori. Legea nu se pare să dicteze alt-mintrenie, ca comisia să se transpoarte în fiecare comună. Ce este dar aceasta dispoziție, a se duce hergheliile și vitele de munca la un sat unde nu este macar apă pentru adaptoare. Si suntem la finele lunii Iulie!

De ce nu a dat porunca domnul Sub-prefect să fie la Medgidia, ca să nu se mai deranjeze de loc domnul comisar?

Între Gara și Hotel Belvedere nu este nici un felinar. Noaptea când vin atâta trenuri și intuneric bezna. Trebuie ca primăria sau direcția drumului de fier să pue negreșit căteva felinare.

În noaptea spre 20 iunie un nezugor persan, nume Meemet Ahmet venind din Galați, a tras, condus de 2 patrioți ai săi, înstrajii Meemet Cadir și Eiadulah Nasulah Seni, la hanul domnului Husein Ali din orașul de sus. Peste noapte i s-a furat numitul nezugor sumă de 1000 lei în aur.

Denumită casul poliției, domnul polițai a descoperit imediat pe furii înstrajii, cără ascunsese banii în pământ la un unghiu al hanului. Pârbașanii și-a primit banii și a plecat spre Constantinopol, făcând mit de temenile lui Allah și domnului Polițai.

Furii au fost dată pe măna parchetului.

Cafeaua de la port va fi reinființată sub îngrijirea serviciului de navigație.

Ne-am mirat și ne mirăm pentru ce să desfințești?

În port se va mai face asemenea o cantina a antreprenorilor portuștilor.

Domnul Gheorghe Rondos oferă gratis ghiață cumpărătorilor de vinuri pentru masa, având un serviciu special pentru distribuirea vinurilor acasă.

Prețul foarte moderat.

Iată după ultima statistică, populația județelor Dobrogei:

Județul Constanța

Români 56262, tureci 6965, tătari 27351, greci 4142, bulgari 10876, ruși 1876, germani 3742, italieni 120, armeni 554, evrei 1080, diferite naționalități 420 Total 115388

Județul Tulcea

Români 38519, tureci 5549, tătari 3175, greci 6548, bulgari 39492, ruși 20670, germani 3557, italieni 481, armeni 1332, evrei 1939, diferite naționalități 466. Total 114722.

Populația totală a Dobrogei

Români 91781, tureci 12514, tătari 30526, (musulmani 4304), greci 10690 bulgari 43368, ruși 22546, (slavi 65914) germani 7299, italieni 601, armeni 1866 evrei 3019, diferite naționalități 880 Total general 228120.

După cum se vede, actualmente elementul românesc constituie majoritatea relativă a populației Dobrogei

Către Domnul Agricultor!

Respectuos vă atragem atenționă Dvs. asupra *Cultivatorului nostru model 18 6*, cu dinți elastică și en evită să de semănat în lat.

Reputația noastră ca fabricanți de mașini agricole, în special ale Secerătăților-legătore, este atât de bine cunoscută de toți aici în țară. În cît suntem siguri că atenția Dvs. va fi atrasă imediat de această unică, care deja s-a format un nume prin *Anglia, Franța, Germania, Canada (America)* și multe alte State ale Globului.

Cu un cuvânt ca *cultivator al soiului nu este de întrecut, ară pământul la orice adâncime uniformă*, fie cît de tare său uscat. — Dinții săi construși din cel mai bun oțel, nu să stric de loz când dău peste obstacole vîrstăse, ei pietre, rădăcini, etc.

Cultivatorul se poate întrebui să luoră să en evită să ca semănător în lat.

Garantăm pentru funcționarea sa în deplină, și vom lăsa în apol pe cheltuielile noastre orice Cultivator care nu va executa cu înlesnire, conform cu cele ce zic în mal sas, despre lucrarea sa.

La Concursul ce Societatea Centrală Agricolă a ținut în Octombrie 1895 am fost onorați cu Medalia de argint pentru meritul acestel mașine ca cultivator și ca semănător.

Numeal însemnat de aceste mașini vindute în alte țări, dovedește destul de bine că mulți agricultori le este imposibil de a și lucra pământul cu succese fără acăstă unică.

Prețul unic este destul de mic pentru un cultivator de 13 dinți și 360 lei pentru unu en 17 dinți și evită să de semănat în lat 140 lei.

Construcția sa finit solidă nu are trebuință de alte cheltuieli; forțe rare să se întâmple necesitate de rezerve.

Să faceți numai o încercare și veți vedea că nici un agricultor nu va mai lucra pământul său fără acăstă mașină.

Bucătărie, Iulie 1896.

Cu stimă, **MASSEY-HARRIS Co. Ltd:**
Karageorgevici, № 5

Cultivatorul „Massey-Harris”

București, Octombrie 1895, Medalie de argint, Premiul întâi.
Moulins (Franța), Mai 1896, Medalie de aur, Premiul întâi.
Algeria (Africană), Iunie 1896, Medalie de aur, Premiul întâi.

Pretul ordinar la obor este până la 4' lei hecfolitral. Grani de toamnă până la 7 lei 50 bani. Inui curat până la 10 lei.

Romania

PREFECTURA JUDET. TULCEA
Publicație

No. 5635

D-ă Stefan Hagi Stanciu voind a deschide un stabiliment de băuturi spirtoase în satul Tari-verdi, comună Coșealăk, plasa Babadagh.

In conformitatea instrucțiunilor ministeriale lasserate prin monitorul Oficial No. 152 din 1067.

Se publică acasă spre cunoștință generală ca în termen de 40 zile de astă-dă, să se prezinte la această prefectură acel cără ar avea motive de a contesta moralitatea său a denunță alte fapte ce ar cunoaște că vad în greanțea numitului.

Prefect, Toneanu

Secretar, Gr. Sandovici

Publicitatea Ziarului „Constanța”

in Constanța

Abonamentele:

In perioada pe un an 10 lei
• pe 6 luni 6 •
Pentru stărițătate și năoagă porto

Se plătesc înainte

Un număr . . . 26 bani
Un număr vechid. 50 •

APARE

ODATA PE SEPTAMANA

Redacția și administrația

Strada Gării Nr. 10

Anunțurile:

Pe pag. a IV rândul 50 b.
Pe pag. a III rândul 1 leu

Inserții și reclame:

Pe pagini III rândul 2 lei

Scrierile năfrante se refuză.
Manuscri. nu se întreprind

„UNIREA”
Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Înaltul Decret Domnesc sub Nr. 1536 după decisiunea consiliului de ministri de la 27 Iunie 1877. Monitorul Oficial Nr. 169 din 9 Iulie 1877.

Această societate de proprietate asigură, contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paianță sau gard, fie scoperisul lor cu tinichea, clăne, gindriști, fructe etc. Plată asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de căt celelalte societăți care fac o specie din premiile asigurărilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului: Moile, Mârfuri, Produse, Pas și Nătrejă în řire, Stoguri, cîrlig pe câmp liber și în magazii.

Societatea „Unirea” mai face asigurări asupra «Vieții» în toate combinațiile posibile și anume:

a). Asociații mutuale de supraveghere
b). Asociații mutuale cu produs minimul garantat și cu participare de 85 la sută.

c). Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.

d). Capitaluri fixe în casă de deces cu beneficiul etăței.

e). Asigurări temporale și
f). Rente viagere în diferite condiții.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de «Grindină», precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuși de vase, în toate aceste asigurări «Unirea» le face cu prețuri reduse.

Informații și prospete se dau în București în Direcția generală strada Domnei Nr. 2, iar în districte la agenții respective din orașe.

Direcția generală

Societatea de asigurare «Unirea» mai menține

Ocazie rare

De vîndare

Una tipografie și legatorie de cărți bine mentate, având 2 mașini pentru tipărit și una mașină mare cel mai modern sistem pentru tajat.

TIPOGRAFIA

este îndestrătă cu tot materialul necesar și în stare a executa lucrări în limbele română, franceză și greacă, posedând litere de toate caracterele și din cele mai moderne, iar

Legătoria de Cărți

are aparatul și ustensilele în perfectă bună stare.

Atelierul este instalat în centrul orașului CONSTANȚA la cea mai bună poziție și deja are lucrări angajate care dău materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua și în rate lunare, trimestriale sau semestriale, dar vor fi garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor d-lui DIMITRIE NICOLAESCU în Constanța.

În vederea viitorului ce are orașul Constanța ca singur punct de export și ca stațiune balneară, cum și a marilor lucrări întreprinse, de stat și societăți particulare, este în adevăr o ocazie rare, pentru cei ce ar voi să ia această oportunitate, care oferă cele mai mari și sigure șanse de câștig.

Ocazie rare